C/2024/1195

23.2.2024

P9_TA(2023)0335

Průběžná zpráva o návrhu revize víceletého finančního rámce na období 2021–2027 v polovině období

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 3. října 2023 o návrhu revize víceletého finančního rámce na období 2021–2027 v polovině období (COM(2023)0337 – 2023/0201R(APP))

(C/2024/1195)

Evropský parlament,

— s ohledem na články 311, 312 a 323 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2022/2496 ze dne 15. prosince 2022, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([1]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([2]), a na společná prohlášení, na nichž se v této souvislosti dohodly Parlament, Rada a Komise ([3]), i na související jednostranná prohlášení ([4]),

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ([5]) (dále jen „interinstitucionální dohoda“),

— s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, jejž předložila Komise dne 20. června 2023 (COM(2023)0337),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. června 2023, nazvané „Revize víceletého finančního rámce na období 2021–2027 v polovině období“ (COM(2023)0336) a doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2023)0336),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 20. června 2023 o zřízení nástroje pro Ukrajinu (COM(2023)0338),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 20. června 2023, kterým se zřizuje Platforma strategických technologií pro Evropu („STEP“) a mění směrnice 2003/87/ES, nařízení (EU) 2021/1058, nařízení (EU) 2021/1056, nařízení (EU) 2021/1057, nařízení (EU) č. 1303/2013, nařízení (EU) č. 223/2014, nařízení (EU) 2021/1060, nařízení (EU) 2021/523, nařízení (EU) 2021/695, nařízení (EU) 2021/697 a nařízení (EU) 2021/241 (COM(2023)0335),

— s ohledem na návrh souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2024, který přijala Komise dne 5. července 2023 (COM(2023)0300),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ([6]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 ([7]),

([1]) Úř. věst. L 325, 20.12.2022, s. 11.
([2]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11.
([3]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020, s. 4.
([4]) Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 240.
([5]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([6]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([7]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ([8]) (dále jen „finanční nařízení“),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. května 2022, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (COM(2022)0223),

— s ohledem na své usnesení ze dne 10. května 2023 o dopadu zvýšení výpůjčních nákladů Nástroje Evropské unie na podporu oživení na rozpočet EU na rok 2024 ([9]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2022 k navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet EU připravený na nové výzvy ([10]),

— s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([11]),

— s ohledem na čl. 105 odst. 5 jednacího řádu,

— s ohledem na dopisy Výboru pro rozvoj, Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro regionální rozvoj, Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova, Výboru pro kulturu a vzdělávání, Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, Výboru pro ústavní záležitosti a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A9-0273/2023),

Celkové posouzení návrhu Komise

1. vítá skutečnost, že po přezkumu víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027 dospěla Komise ke stejnému závěru jako Parlament v prosinci 2022, a sice, že VFR nepočítal s vývojem ve světě, který se od doby, kdy byl VFR v roce 2020 schválen, změnil k nepoznání, že rozpočtová flexibilita byla vyčerpána řadou krizí a že má-li být možné reagovat na nepředvídatelné okolnosti, je tedy zapotřebí zavést více opatření, že VFR má své strukturální slabiny, které odhalil hospodářský a společenský vývoj, a že v důsledku toho je nezbytná naléhavá revize nařízení VFR a jeho přílohy;

2. zdůrazňuje skutečnost, že revize se musí zaměřit na řešení různých důsledků ruské útočné války proti Ukrajině, na posílení otevřené strategické autonomie a svrchovanosti Unie a na to, aby Unie byla dostatečně flexibilní, a mohla tak reagovat na krize; vítá proto návrh Komise na cílenou revizi jako první krok správným směrem, domnívá se však, že k zajištění toho, aby VFR mohl strukturální problémy rozpočtu lépe řešit a aby obstál v budoucnu, jsou nezbytné vyšší, ovšem realistické ambice;

3. domnívá se, že navrhovaná revize se zaměřuje pouze na některé z nejnaléhavějších problematických oblastí stávajícího rámce a plně neřeší všechny potřeby a výzvy, na které poukázal Parlament;

4. očekává, že Komise bude i nadále důkladně vyhodnocovat všechny současné i budoucí potřeby, a to i pokud jde o sociální a hospodářskou konvergenci, dopad na regiony nejvíce postižené válkou a nezbytnou reakci na klimatickou krizi a krizi biologické rozmanitosti; zdůrazňuje tlak inflace v celé EU, zejména tlak na příjemce v EU, jako jsou zemědělci, studenti a děti; vyjadřuje politování nad tím, že navrhovaná revize neodráží skutečnost, že stávající krize zhoršily a budou dále zhoršovat současnou stupňující se socioekonomickou situaci nejzranitelnějších osob v Unii, zejména dětí žijících v chudobě nebo ohrožených chudobou, což bude mít dlouhodobé důsledky; dále zdůrazňuje, že navrhovaná revize neodráží ambici Unie zvýšit úsilí v boji proti znepokojivé míře dětské chudoby a přispět k vymýcení dětské chudoby prostřednictvím nedávno vytvořené evropské záruky pro děti; trvá proto na tom, aby Rada a Komise zohlednily výzvu Parlamentu k tomu, že je třeba urychleně zintenzivnit snahy Unie o vymýcení dětské chudoby v období 2024–2027, a výzvy k rozšíření evropské záruky pro děti v rámci VFR na období po roce 2027;

([8]) Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
([9]) Přijaté texty, P9_TA(2023)0194.
([10]) Úř. věst. C 177, 17.5.2023, s. 115.
([11]) [odkaz, který bude doplněn: přijetí na plenárním zasedání ve dnech 20.–21. září]

5. vítá skutečnost, že v souladu s postojem Parlamentu návrh revize nevede ke snižování předem přiděleného finančního krytí pro jednotlivé členské státy; podtrhuje klíčovou úlohu a přidanou hodnotu politiky soudržnosti jakožto základní investiční politiky Unie a nástroje konvergence;

6. připomíná, že na rozdíl od vnitrostátních rozpočtů, v nichž inflace ovlivňuje nominální hodnotu příjmů i výdajů, jsou výdajové stropy VFR upraveny na základě 2 % deflátoru uplatňovaného na ceny roku 2018, zatímco strop vlastních zdrojů se přizpůsobuje inflaci; je hluboce znepokojen skutečností, že podle Komise může inflace během sedmiletého období snížit reálnou hodnotu VFR o 74 miliardy EUR, což může mít přímý dopad na příjemce finančních prostředků EU;

7. zdůrazňuje nicméně, že v důsledku neočekávaně vysoké inflace se příjmy získávané od členských států na výdaje VFR v procentním vyjádření jako podílu hrubého národního důchodu (HND) snížily; dále konstatuje, že slevy pro pět přijímajících členských států jsou spojeny s inflací, a proto se zvýšily také rychleji než stropy VFR, čímž se zvýšilo zatížení ostatních členských států, které musí tento deficit pokrýt; vyzývá k okamžité úpravě slev na základě 2 % deflátoru; připomíná navíc svůj dlouhodobý postoj, podle něhož by měly být slevy a jiné opravné mechanismy zrušeny;

8. zdůrazňuje, že kromě snížení reálné hodnoty víceletého finančního rámce vyvolala inflace také podstatné zvýšení úrokových sazeb, což zvýšilo náklady EU na půjčování, zejména v souvislosti se splácením dluhu Nástroje Evropské unie na podporu oživení (EURI), a tudíž dále zatížila rozpočet;

9. zdůrazňuje fakt, že i při zohlednění návrhu Komise na revizi VFR by celkové prostředky na závazky činily pouze 1,03 % HND a celkové prostředky na platby by činily pouze 1,02 % HND; připomíná, že původní výše prostředků na platby v současném VFR byla stanovena na 1,10 % HND; zdůrazňuje, že navýšení navržené Komisí podle projekcí nepokryje dopad inflace;

10. bere na vědomí závěr Komise, že navrhovaná revize bude vyžadovat zvýšení stropu pro prostředky na platby v letech 2026 a 2027; zdůrazňuje, že důvěryhodnost Unie závisí na zajištění dostatečných prostředků na platby, aby bylo možné pokrýt prostředky na závazky; zdůrazňuje zpoždění při provádění některých programů v důsledku jejich pozdního schválení a narušení projektů krizí způsobenou pandemií COVID-19; v této souvislosti zdůrazňuje riziko nahromadění nevyřízených plateb v pozdějších letech období VFR a v následujícím VFR; trvá proto na tom, že je třeba zrušit roční strop prostředků na platby pro využití nástroje jediného rozpětí, aby se toto riziko zmírnilo;

11. znovu potvrzuje význam horizontálních zásad týkajících se klimatu, biologické rozmanitosti a rovnosti pohlaví, které jsou základem VFR a všech souvisejících politik EU; připomíná, že cíle týkající se klimatu a biologické rozmanitosti, povinnost respektovat zásadu „významně nepoškozovat“ a prosazování rovnosti žen a mužů, to vše je stanoveno v interinstitucionální dohodě, a trvá na tom, že o tato ustanovení se musí opírat i aktualizovaný VFR; vyzývá Komisi, aby dostála své povinnosti vyplývající z interinstitucionální dohody a přijala konkrétní opatření s cílem zajistit, aby dohodnuté dílčí cíle a politické cíle byly zcela splněny;

12. připomíná, že výdaje v okruhu 7 by měly být stanoveny na takové úrovni, která zaručí účinnou a efektivní správu EU, jak navrhuje Komise;

13. znovu opakuje svůj názor, že revidovaný VFR musí být zaveden do 1. ledna 2024 a musí poskytnout rámec pro rozpočet na rok 2024; trvá proto na tom, aby bylo pozměněné nařízení co nejrychleji přijato; v této souvislosti vítá skutečnost, že Komise vyslyšela výzvu Parlamentu, aby předložila přezkum a revizi VFR;

14. opakuje svůj dlouhodobý požadavek, aby všechny rozpočtové nástroje pokrývající výdaje na úrovni Unie byly plně začleněny do rozpočtu, a tím byla zajištěna transparentnost, odpovědnost, plná demokratická kontrola a ochrana finančních zájmů Unie; trvá na tom, že začlenění takových nástrojů do rozpočtu EU nesmí vést k omezení financování jiných politik a programů EU;

15. zdůrazňuje, že existuje jasná vazba mezi dodržováním zásad právního státu a efektivním plněním rozpočtu Unie; vítá pozitivní dopad nařízení o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu EU a domnívá se, že toto nařízení již účinně zafungovalo jako nástroj k odrazování od porušování zásad právního státu; připomíná Komisi její povinnost vyplývající z tohoto nařízení, a to zajistit, aby koneční příjemci finančních prostředků EU nebyli připraveni o finanční prostředky, které jim náleží, zejména pokud jsou v souladu s tímto nařízením přijímána opatření kvůli porušení zásad právního státu;

16. je připraven aktivně a konstruktivně jednat s Radou a Komisí, aby zajistil, že revidovaný rámec, který vezme v potaz celý návrh Komise, bude přijat včas a bude zaveden do 1. ledna 2024; připomíná, že v interinstitucionální dohodě se orgány zavazují vypracovat konkrétní ujednání pro spolupráci a dialog v průběhu celého postupu vedoucího k přijetí zásadní revize VFR;

Dlouhodobá podpora Ukrajiny

17. připomíná, že Unie a její občané stáli od samého začátku války v čele podpory Ukrajiny a projevovali Ukrajincům solidaritu v jejich boji na obranu demokracie před autoritářstvím; zdůrazňuje, že z rozpočtu EU byla k dnešnímu dni poskytnuta finanční pomoc přesahující 30 miliard EUR; opakuje svůj názor, že Unie musí být centrálním aktérem pokračujícího úsilí o finanční podporu Ukrajiny a o poskytnutí pomoci této zemi na její cestě k členství v EU;

18. vítá proto návrh Komise na dlouhodobé strukturální řešení finančních potřeb Ukrajiny zakotvený v rozpočtu EU, který zahrnuje podporu makrofinanční stability, investiční rámec a finanční prostředky na krátkodobou a střednědobou obnovu a rekonstrukci, na reformy související s přistoupením a na budování správní kapacity; domnívá se, že tento dlouhodobý nástroj představuje jedinou schůdnou možnost, jak zapojit další dárce a zajistit účinné a cílené výdaje, které by odpovídaly potřebám Ukrajiny a jejího lidu; trvá na tom, že nástroj pro Ukrajinu by měl být schválen co nejdříve po přijetí revidovaného nařízení o víceletém finančním rámci, a to vzhledem k tomu, že financování podle nařízení o nástroji MFA+ ([12]) je zajištěno pouze na rok 2023;

19. považuje za rozumné, aby vzhledem k nejistotám ohledně situace na Ukrajině byl nástroj do určité míry flexibilní; vítá skutečnost, že podle návrhu Komise má být rezerva pro Ukrajinu uvolněna rozpočtovým orgánem v rámci ročního rozpočtového procesu, a je odhodlán zajistit, aby Parlament jako jedna složka rozpočtového orgánu sehrál v tomto procesu svou plnohodnotnou roli; vyzývá Komisi, aby v dostatečném předstihu poskytla všechny nezbytné informace, a rozpočtový orgán tak mohl plnit své povinnosti;

20. zdůrazňuje, že je třeba chránit právní stát a finanční zájmy Unie a odhalovat a napravovat podvody, korupci, střety zájmů a nesrovnalosti při využívání finančních prostředků Unie na Ukrajině a předcházet takovým postupům, neboť využívání těchto prostředků by mělo být založeno na zásadách transparentnosti a odpovědnosti domnívá se, že nástroj by měl obsahovat přísná ustanovení a záruky k dosažení těchto cílů;

Migrace a vnější výzvy

21. vyjadřuje politování nad tím, že i před ruskou útočnou válkou proti Ukrajině byly finanční prostředky v okruhu 6 (sousedství a svět) žalostně nedostatečné a že VFR nezohlednil pokračující financování potřeb uprchlíků ze Sýrie, Iráku a dalších zemí, což nenechalo téměř žádný prostor pro řešení dalších výzev;

22. zdůrazňuje, že zejména po vypuknutí ruské útočné války proti Ukrajině se mezinárodní situace rychle zhoršila v důsledku potravinové, energetické, klimatické a hospodářské krize, což dramaticky zvýšilo tlak na okruh 6; konstatuje, že vedle opakovaného využití nástroje pružnosti byla velmi rychle vyčerpána rezerva Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) – Globální Evropa a tento nástroj byl použit nad rámec svého hlavního účelu, kterým je reagovat na vznikající výzvy a priority, zatímco rozpočet na humanitární pomoc do značné míry spoléhal na mobilizaci značně zatížené rezervy na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech (SEAR), jejíž působnost přesahuje humanitární pomoc;

([12]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2463 ze dne 14. prosince 2022, kterým se zřizuje nástroj pro poskytování podpory Ukrajině na rok 2023 (makrofinanční pomoc +) (Úř. věst. L 322, 16.12.2022, s. 1).

23. vítá proto návrh Komise na zvýšení stropu okruhu 6 v souladu s výzvou Parlamentu, lituje však skutečnosti, že dodatečné zdroje plně nepokrývají skutečné potřeby ani neberou v potaz nepředpokládané události; zdůrazňuje, že další navýšení o 1 miliardu EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise je zásadní pro doplnění rezervy NDICI – Globální Evropa, a tedy pro vytvoření kapacity umožňující reagovat na krize a vznikající potřeby; zdůrazňuje, že navýšení by zajistilo pokračování humanitární pomoci Ukrajině vedle podpory poskytované z nástroje, jakož i poskytování pomoci sousedním zemím, např. Moldavsku, na které má válka na Ukrajině značný dopad, i zemím ze zbývajících částí světa; zdůrazňuje, že musí být zachována vnitřní rovnováha a rozložení mezi rozpočtovými položkami, jak je stanoveno v nařízení o nástroji NDICI; vyzývá Komisi, aby zajistila, že třetí země budou dodržovat přísné normy v oblasti lidských práv ve všech fázích provádění vnější politiky Unie, a to i pokud jde o migraci;

24. zdůrazňuje, že válka proti Ukrajině spolu s narůstajícím celosvětovým hladem a chudobou a intenzivnějšími a častějšími přírodními katastrofami nutí miliony lidí opustit své domovy a hledat ochranu v EU; zdůrazňuje, že je třeba, aby Unie i nadále poskytovala hostitelským členským státům podporu při přijímání, usazování a integraci uprchlíků;

25. zdůrazňuje, že účinné a spravedlivé řízení a ochrana vnějších hranic EU, zajištění bezpečnosti Unie a hladké a účinné provádění migrační a azylové politiky Unie jsou klíčovými prioritami a jsou zásadní pro zachování volného pohybu osob v rámci Unie a řádné fungování schengenského prostoru; zdůrazňuje, že je třeba uplatňovat migrační a azylovou politiku založenou na solidaritě, sdílené odpovědnosti a dodržování lidských práv a zajistit lidem přicházejícím do EU jistotu, jednoznačné informace a důstojné podmínky v souladu s hodnotami Unie a mezinárodními závazky;

26. bere na vědomí hodnocení Komise, podle něhož si provádění nového paktu o migraci a azylu v letech 2025 až 2027 vyžádá další 2 miliardy EUR v rámci okruhu 4 (migrace a správa hranic); domnívá se, že dodatečné požadavky na Azylový, migrační a integrační fond, Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky a decentralizované agentury v okruhu 4 vyžadují další navýšení zdrojů nad rámec návrhu Komise ve výši jedné miliardy EUR v současných cenách a že dodatečné zdroje by měly být k dispozici od roku 2024;

27. připomíná, že přesné rozdělení dodatečných prostředků mezi programy a rozpočtové položky v rámci okruhů 4 a 6 má stanovit rozpočtový orgán v ročním rozpočtovém procesu;

Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP)

28. znovu potvrzuje, že je třeba zajistit otevřenou strategickou autonomii Unie, snížit závislost na třetích zemích a posílit investice v celé Unii, a to v klíčových strategických odvětvích, včetně zdravotnictví, surovin a vesmíru, a zároveň podpořit ekologickou a digitální transformaci; vyjadřuje politování nad tím, že Komise nedodržela svůj závazek formulovaný v pracovním programu na rok 2023, který zněl „vytvořit nový Evropský fond suverenity“; domnívá se, že průmyslová strategie Unie by měla zajistit správné fungování jednotného trhu, zabránit narušení trhu, vytvořit rovné podmínky v rámci EU i mimo ni a zajistit, aby lidé měli potřebné dovednosti;

29. uznává, že navzdory své omezené velikosti a oblasti působnosti může navrhovaná platforma STEP přinést výsledky rychleji, pokud budou využity stávající programové struktury a bude se existovat snaha o součinnost; domnívá se, že návrh platformy STEP by měl v příštím období VFR fungovat jako testovací prostředí pro plnohodnotný Fond suverenity;

30. poznamenává, že návrh platformy STEP spojuje změnu priorit fondů v rámci stávajících programů, včetně fondů politiky soudržnosti, s cíleným posílením konkrétních programů v rámci okruhů 1 (jednotný trh, inovace a digitální agenda), 3 (přírodní zdroje a životní prostředí) a 5 (bezpečnost a obrana);

31. zdůrazňuje, že v zájmu splnění strategických cílů platformy STEP, posílení a utváření průmyslové politiky Unie, zvýšení podpory pro odvětví obrany, které je nyní vzhledem k potřebě ochrany svrchovanosti a integrity členských států EU v dramaticky změněném a mnohem náročnějším prostředí obranné politiky důležitější než kdykoli dříve, a dále v zájmu snah o otevřenou strategickou autonomii Unie a současně o zajištění rovných podmínek na jednotném trhu by mělo být financování platformy STEP navýšeno o další 2 miliardy EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise v okruhu 1 a o 1 miliardu EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise v okruhu 5;

32. zdůrazňuje, že od roku 2021 byly v jednotlivých okruzích provedeny významné přesuny prostředků, čímž se programy dostaly pod obrovský tlak a hrozí, že jejich fungování bude narušeno; připomíná, že dlouhodobě zastává názor, že nové priority musí být financovány z nových prostředků, a nikoli prostřednictvím opakovaných přesunů, a trvá proto na tom, že k účinnému provádění jiných programů v rámci okruhu 1 jsou zapotřebí další nové finanční prostředky;

33. znovu opakuje svůj názor, že prostředky, jejichž přidělení na závazek bylo zrušeno, by měly zůstat v rozpočtu a měly by být přiděleny rozpočtovým orgánem prostřednictvím ročního rozpočtového procesu, a připomíná v tomto ohledu svůj postoj k revizi finančního nařízení; vítá proto skutečnost, že návrh na platformu STEP předpokládá podle čl. 15 odst. 3 finančního nařízení opětovné využití 1,2 miliardy EUR ze zrušených závazků na výzkum a že tak Komise implicitně uznává, že její odhad uvolněných prostředků na závazky v oblasti výzkumu, o který se opírá dohoda o VFR z roku 2020, byl nepřesný;

34. připomíná svůj dlouhodobý požadavek, aby byly do rozpočtu začleněny všechny výdajové nástroje EU a současně byla plně respektována zásada rozpočtové jednoty; v této souvislosti se domnívá, že navrhované přidělení prostředků pro Inovační fond v rámci okruhu 3 představuje významný krok směrem k jeho úplnému začlenění do rozpočtového procesu;

Nástroj Evropské unie na podporu oživení (EURI) – náklady na půjčky

35. je znepokojen tím, že částka plánovaná ve VFR na splacení výpůjčních nákladů spojených s nástrojem EURI je mnohem nižší, než bylo požadováno, přičemž Komise odhaduje, že schodek bude během období VFR činit 17 až 27 miliard EUR; zdůrazňuje, že již v návrhu rozpočtu se očekává, že zvýšené náklady na nástroj EURI pohltí v roce 2024 všechny zdroje z nástroje pružnosti a přibližně jednu třetinu zdrojů z oddílu a) nástroje jediného rozpětí;

36. zdůrazňuje, že prudký nárůst úrokových sazeb od ruské útočné války proti Ukrajině odhalil inherentní strukturální nedostatky v systému splácení dluhu v rámci rozpočtu EU; připomíná, že úrokové náklady a splácení dluhu závisí na vývoji na trhu a že se nejedná o diskreční výdaje, a proto tyto výdaje nemohou podléhat výdajovému limitu v rámci stropu VFR, aniž by představovaly přímé riziko pro investiční programy a jejich příjemce a schopnost rozpočtu reagovat na vznikající potřeby;

37. připomíná, že Parlament soustavně požadoval řešení tohoto problému a trval na tom, aby náklady na splácení v rámci nástroje EURI byly stanoveny nad výší stropů VFR;

38. vítá vytvoření nástroje EURI jako zvláštního nástroje nad rámec stropů VFR, který má být podle potřeby mobilizován na základě skutečných potřeb souvisejících se splácením; trvá však na tom, aby nástroj pokrýval všechny náklady na splácení spojené s nástrojem EURI, nejen ty, které přesahují plánovanou částku v okruhu 2b (odolnost a hodnoty); zdůrazňuje, že takto navržený nástroj EURI by měl být vzorem pro řízení všech nákladů na splácení v rámci nástroje EURI v příštím VFR;

39. trvá na tom, že je třeba, aby Komise poskytla rozpočtovému orgánu včasné a podrobné informace o výpočtech, na nichž se zakládají prognózy nákladů na půjčky v rámci nástroje EURI, včetně použitých předpokladů a parametrů, aby tak bylo možné náklady na splácení odpovědně řídit;

40. poukazuje na potřebu rozmanitějšího a odolnějšího souboru zdrojů příjmů pro rozpočet EU s cílem zajistit spolehlivé a udržitelné financování posíleného a rozšířeného VFR; naléhavě proto vyzývá Radu, aby urychleně schválila stávající návrhy nových vlastních zdrojů, a zdůrazňuje, že je třeba pokročit v otázce nových vlastních zdrojů nad rámec těchto návrhů;

Posílení schopnosti rozpočtu reagovat na krize a nové potřeby

41. poukazuje na to, že navrhovaný model řízení nákladů na splácení v rámci nástroje EURI by měl za následek obnovení rozpočtového „prostoru“ v nástroji pružnosti a nástroji jediného rozpětí na období 2024 až 2027 podle původního finančního plánu VFR;

42. zdůrazňuje však, že VFR umožňuje jen velmi omezenou flexibilitu, přičemž nástroj pružnosti a nepřidělená rozpětí dosahují pouze 1,05 % stropu na závazky; zdůrazňuje, že současný VFR se do velké míry opírá o tuto omezenou flexibilitu a bohužel přeorientoval politiku soudržnosti, která není nástrojem reakce na krize, ale byla v rámci VFR opakovaně využívána ke kompenzaci nedostatků v rozpočtové flexibilitě nebo v mechanismech reakce na krize na úkor dlouhodobých politických cílů této politiky;

43. dále poukazuje na to, že v Unii i mimo ni se od počátku období VFR zvýšily potřeby týkající se humanitární pomoci, reakce na mimořádné události a podpory související s přírodními katastrofami, které jsou zejména v důsledku změny klimatu stále častější a intenzivnější, a domnívá se, že tyto potřeby pravděpodobně porostou; zdůrazňuje, že roční příděly pro rezervu SEAR byly v letech 2021 a 2022 vyčerpány a že se očekává, že v roce 2023 budou plně spotřebovány; lituje skutečnosti, že příjemci pomoci v rámci Fondu solidarity EU obdrželi v některých případech méně než 50 % pomoci, kterou by obdrželi za obvyklých okolností, a museli dlouho čekat na vyplacení kvůli omezením rezervy SEAR;

44. v tomto ohledu se domnívá, že návrh Komise na navýšení prostředků v nástroji pružnosti a v rezervě SEAR je krok správným směrem; zdůrazňuje však, že rozpočet EU musí být dostatečně flexibilní a musí mít dostatek rozpočtového „prostoru“, aby mohl reagovat na krize a přizpůsobovat se novým a rostoucím potřebám;

45. připomíná svůj požadavek na navýšení nástroje pružnosti a rezervy SEAR a další stálý zvláštní nástroj nad rámec stropů VFR, který by rozpočtu EU umožnil lépe se přizpůsobit krizím a jejich sociálním a hospodářským dopadům a rychle na ně reagovat; chápe, že bez takového nástroje bude pro Unii i nadále obtížné zajistit si připravenost na nepředvídané události, zejména proto, že v současné době je 99,6 % rozpočtu Unie přiděleno předem; je připraven pracovat v krátkodobém horizontu na hledání pragmatických řešení a zároveň uvažovat o strukturálnějším a efektivnějším řešení v rámci příštího VFR;

46. zdůrazňuje, že rozpočtová flexibilita prokázala, že umožňuje zaměřit zdroje tam, kde jich je zapotřebí, a Unie tak může reagovat na nepředvídané události a přizpůsobit své výdajové priority vyvíjejícím se politickým, hospodářským nebo sociálním potřebám; trvá proto na tom, aby byl nástroj pružnosti navýšen nad rámec návrhu Komise na období VFR o 3 miliardy EUR v běžných cenách; dále se domnívá, že propadlé částky z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci by měly být znovu dány k dispozici v rámci nástroje pružnosti, aby se tak dále posílila flexibilita rozpočtu;

47. poznamenává, že požadavky na rezervu SEAR se pravděpodobně nesníží; domnívá se proto, že posílení rezervy SEAR je zásadní pro to, aby Unie mohla jednat v mimořádných situacích způsobených velkými přírodními katastrofami nebo krizemi v oblasti veřejného zdraví v členských státech a přistupujících zemích, a je také zásadní pro podporu zemí mimo EU, které jsou zasaženy konflikty, uprchlickými krizemi nebo přírodními katastrofami; trvá tedy na tom, aby rezerva SEAR byla navýšena o 2 miliardy EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise na období VFR; vyjadřuje politování nad rozhodnutím sloučit ve stávajícím VFR rezervu na pomoc při mimořádných událostech (EAR) s Fondem solidarity Evropské unie (EUSF), což vedlo k závažným nedostatkům při provádění, a připomíná svůj názor, že rezerva SEAR by měla být opět rozdělena do dvou složek – rezervy EAR a Fondu solidarity EU;

Doporučení a změny

48. žádá Radu a Komisi, aby zohlednily následující doporučení a změny:

i) zvýšit strop okruhu 1 o 2 miliardy EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise;

ii) zvýšit strop okruhu 4 o 1 miliardu EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise a uplatnit navýšení v tomto okruhu od roku 2024;

iii) zvýšit strop okruhu 5 o 1 miliardu EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise;

iv) zvýšit strop okruhu 6 o 1 miliardu EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise;

v) zvýšit nástroj pružnosti o 3 miliardy EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise a opět dát v rámci nástroje pružnosti k dispozici propadlé částky z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci;

vi) zvýšit rezervu na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech o 2 miliardy EUR v běžných cenách nad rámec návrhu Komise;

vii) zajistit, aby nástroj na podporu oživení (EURI), zřízený jako zvláštní nástroj nad rámec stropů VFR, pokrýval veškeré náklady na splácení v rámci nástroje EURI;

viii) zrušit roční strop prostředků na platby pro použití nástroje jediného rozpětí;

ix) návrh nařízení Rady by měl být změněn takto:

Změna 1

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 4

Znění navržené Komisí	*Změna*
(4) Rozpočet EU by měl Unii umožnit poskytovat nezbytné politické reakce na nově vznikající výzvy a plnit právní závazky, které nelze splnit ani v rámci stávajících stropů, ani vyčerpáním možností flexibility. Stropy výdajů v prostředcích na závazky pro okruhy 1, 3, 5, 6 a 7 včetně dílčího stropu pro správní výdaje orgánů na roky 2024, ***2025, 2026 a 2027 a strop pro okruh 4 na roky*** 2025, 2026 a 2027 by proto měly být zvýšeny. V důsledku toho by měly být zvýšeny výdajové stropy v prostředcích na platby na roky 2026 a 2027.	(4) Rozpočet EU by měl Unii umožnit poskytovat nezbytné politické reakce na nově vznikající výzvy a plnit právní závazky, které nelze splnit ani v rámci stávajících stropů, ani vyčerpáním možností flexibility. Stropy výdajů v prostředcích na závazky pro okruhy 1, 3, ***4,*** 5, 6 a 7 včetně dílčího stropu pro správní výdaje orgánů na roky 2024, 2025, 2026 a 2027 by proto měly být zvýšeny. V důsledku toho by měly být zvýšeny výdajové stropy v prostředcích na platby na roky 2026 a 2027.

Změna 2

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 11

Znění navržené Komisí	*Změna*
(11) Vzhledem k nejistotě ohledně budoucího vývoje úrokových sazeb a s cílem zabránit nepřiměřeným tlakům na programy Unie je vhodné zřídit nový tematický zvláštní nástroj, který pokryje všechny náklady na financování půjček nástroje NextGenerationEU***, které přesahují původně plánované částky***. Nezbytné prostředky na závazky a odpovídající prostředky na platby v rozpočtu Unie by měly být k dispozici nad rámec stropů víceletého finančního rámce.	(11) Vzhledem k nejistotě ohledně budoucího vývoje úrokových sazeb a s cílem zabránit nepřiměřeným tlakům na programy Unie je vhodné zřídit nový tematický zvláštní nástroj, který pokryje všechny náklady na financování půjček nástroje NextGenerationEU. Nezbytné prostředky na závazky a odpovídající prostředky na platby v rozpočtu Unie by měly být k dispozici nad rámec stropů víceletého finančního rámce.

Změna 3

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 12

Znění navržené Komisí	*Změna*
(12) Rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech a nástroj pružnosti by měly být posíleny, aby si Unie zachovala dostatečnou kapacitu k reakci na nepředvídané okolnosti až do roku 2027.	(12) Rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech a nástroj pružnosti by měly být posíleny, aby si Unie zachovala dostatečnou kapacitu k reakci na nepředvídané okolnosti až do roku 2027. ***V zájmu dalšího posílení flexibility rozpočtu je vhodné, aby byly propadlé částky z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci znovu k dispozici v rámci nástroje pružnosti;***

Změna 4

Návrh nařízení

Bod odůvodnění 12 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Změna*
	(12a) Vzhledem ke zpožděním při provádění některých programů v prvních letech VFR na období 2021–2027, a to i hlavních programů, existuje riziko, že v posledních letech VFR dojde se zrychlením provádění k nahromadění nevyřízených plateb. V zájmu zmírnění tohoto rizika a dodržení závazků EU by měl být zrušen roční strop prostředků na platby pro použití nástroje jediného rozpětí.

Změna 5

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Změna*
2) V článku 9 se odstavec 2 nahrazuje tímto:	2) V článku 9 se odstavec 2 nahrazuje tímto:
„2. Rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech nepřekročí maximální roční částku ***1*****,*****739*** miliardy EUR (v cenách roku 2018). Jakákoli část uvedené roční částky, která nebyla využita v roce n, může být využita až do roku n+1. Ta část roční částky, která pochází z předchozího roku, se čerpá jako první. Jakákoli část roční částky z roku n, jež se nevyužije ani v roce n + 1, propadá.“	„2. Rezerva na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech nepřekročí maximální roční částku ***2*****,*****170*** miliardy EUR (v cenách roku 2018). Jakákoli část uvedené roční částky, která nebyla využita v roce n, může být využita až do roku n+1. Ta část roční částky, která pochází z předchozího roku, se čerpá jako první. Jakákoli část roční částky z roku n, jež se nevyužije ani v roce n + 1, propadá.“

Změna 6

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 3

Znění navržené Komisí	*Změna*
3) Vkládají se nové články, které znějí:	3) Vkládají se nové články, které znějí:
„Článek 10a	*„Článek 10a*
Nástroj EURI	*Nástroj EURI*
1. Nástroj EURI ***lze použít*** k financování ***dodatečných nákladů, pokud*** v ***daném roce náklady*** na úrokové a kupónové platby splatné v souvislosti s prostředky vypůjčenými na kapitálových trzích v souladu s čl. 5 odst. 2 rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053 ***překročí následující částky (v cenách roku 2018):***	1. Nástroj EURI ***mobilizují Evropský parlament a Rada v rámci rozpočtového procesu stanoveného*** v ***článku 314 Smlouvy o fungování EU k financování nákladů*** na úrokové a kupónové platby splatné v souvislosti s prostředky vypůjčenými na kapitálových trzích v souladu s čl. 5 odst. 2 rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053.“;
— ***2024 – 1,840 miliardy EUR,***	
— ***2025 – 2,332 miliardy EUR,***	
— ***2026 – 3,196 miliardy EUR,***	
— ***2027 – 4,168 miliardy EUR,***	
***2. Nástroj EURI mohou mobilizovat Evropský parlament a Rada v rámci rozpočtového procesu stanoveného článkem 314 Smlouvy o fungování EU.*“**	
„Článek 10b	„Článek 10b
Rezerva pro Ukrajinu	*Rezerva pro Ukrajinu*
1. Rezerva pro Ukrajinu může být mobilizována výhradně za účelem financování výdajů podle [nařízení o nástroji pro Ukrajinu] a jejím cílem je poskytnout alespoň 2,500 miliardy EUR v běžných cenách jakožto roční orientační částku.	1. Rezerva pro Ukrajinu může být mobilizována výhradně za účelem financování výdajů podle [nařízení o nástroji pro Ukrajinu] a jejím cílem je poskytnout alespoň 2,500 miliardy EUR v běžných cenách jakožto roční orientační částku.
2. Rezerva pro Ukrajinu na období 2024 až 2027 nepřesáhne částku 50 miliard EUR v běžných cenách. Roční částka uvolněná v rámci rezervy pro Ukrajinu v daném roce nepřesáhne 16,700 miliardy EUR v běžných cenách.	2. Rezerva pro Ukrajinu na období 2024 až 2027 nepřesáhne částku 50 miliard EUR v běžných cenách. Roční částka uvolněná v rámci rezervy pro Ukrajinu v daném roce nepřesáhne 16,700 miliardy EUR v běžných cenách.
3. Rezervu pro Ukrajinu ***mohou mobilizovat*** Evropský parlament a Rada v rámci rozpočtového procesu stanoveného článkem 314 Smlouvy o fungování EU.“	3. Rezervu pro Ukrajinu ***mobilizují*** Evropský parlament a Rada v rámci rozpočtového procesu stanoveného článkem 314 Smlouvy o fungování EU.“

Změna 7

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 3 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Změna*
	3a) Článek 11 se mění takto:
	a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:
	„1. Nástroj jediného rozpětí zahrnuje:
	a) od roku 2022 částky odpovídající rozpětím pod stropy VFR pro prostředky na závazky pro rok n-1, jež budou dány k dispozici nad rámec stropů VFR pro prostředky na závazky na období 2022–2027;
	b) od roku 2022 částky, které se rovnají rozdílu mezi provedenými platbami a stropem plateb VFR z roku n-1, aby bylo možné upravit strop plateb na období 2022–2027 směrem nahoru; a
	c) dodatečné částky, které mohou být dány k dispozici nad rámec stropů VFR v daném roce pro prostředky na závazky nebo na platby, nebo případně na obojí, za předpokladu, že jsou plně vyrovnány snížením rozpětí v jednom nebo více okruzích VFR pro běžný rozpočtový rok nebo budoucí rozpočtové roky, pokud jde o prostředky na závazky, a jsou plně vyrovnány snížením rozpětí pod stropem plateb pro budoucí rozpočtové roky, pokud jde o prostředky na platby.
	Jakákoli úprava směrem nahoru podle prvního pododstavce písm. b) musí být plně vyrovnána odpovídajícím snížením stropu plateb pro rok n-1.
	Uvolnění příslušných částek podle prvního pododstavce písm. c) je možné jedině tehdy, jsou-li částky dostupné podle písmene a) nebo b) uvedeného pododstavce nedostatečné, a v každém případě jako krajní možnost v reakci na nepředvídané okolnosti.
	Použití prvního pododstavce písm. c) nesmí vést k překročení celkových částek stropů VFR pro prostředky na závazky a prostředky na platby na běžný rozpočtový rok a budoucí rozpočtové roky. Jakékoli částky vyrovnané v souladu s uvedeným písmenem proto nesmějí být v kontextu VFR dále uvolňovány.“;
	b) odstavec 3 se zrušuje;

Změna 8

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 4

Znění navržené Komisí	*Změna*
4) V článku 12 se odstavec 1 nahrazuje tímto:	4) V článku 12 se odstavec 1 nahrazuje tímto:
„1. Nástroj pružnosti lze použít pro financování zvláštních nepředvídaných výdajů v prostředcích na závazky a odpovídajících prostředcích na platby pro daný rozpočtový rok, které nelze financovat v mezích stropů pro jeden nebo více jiných okruhů. Strop pro roční částku disponibilní pro nástroj pružnosti činí ***1*,*562*** miliardy EUR (v cenách roku 2018).“	„1. Nástroj pružnosti lze použít pro financování zvláštních nepředvídaných výdajů v prostředcích na závazky a odpovídajících prostředcích na platby pro daný rozpočtový rok, které nelze financovat v mezích stropů pro jeden nebo více jiných okruhů. Strop pro roční částku disponibilní pro nástroj pružnosti činí ***2*,*170*** miliardy EUR (v cenách roku 2018). ***Částka, která je k dispozici pro nástroj pružnosti, se každý rok zvýší o částku rovnající se části roční částky určené pro Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, která v předchozím roce propadla.***“;

Změna 9

Návrh nařízení

Čl. 1 – odst. 5

Znění navržené Komisí	*Změna*
5) Příloha I se nahrazuje ***zněním uvedeným v příloze tohoto nařízení.***	5) Příloha I se nahrazuje ***tímto:***

„PŘÍLOHA I

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC (EU-27)

(v milionech EUR – v cenách roku 2018)

PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem 2021–2027
1. Jednotný trh, inovace a digitální agenda	**19 712**	**20 211**	**19 678**	***20 399***	***19 715***	***19 821***	***19 624***	***139 160***
2. Soudržnost, odolnost a hodnoty	**5 996**	**62 642**	**63 525**	**65 079**	**65 286**	**56 787**	**58 809**	**378 124**
2a. Hospodářská, sociální a územní soudržnost	1 666	56 673	57 005	57 436	57 874	48 414	49 066	328 134
2b. Odolnost a hodnoty	4 330	5 969	6 520	7 643	7 412	8 373	9 743	49 990
3. Přírodní zdroje a životní prostředí	**53 562**	**52 626**	**51 893**	**52 123**	**51 195**	**49 999**	**49 207**	**360 605**
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	38 040	37 544	36 857	36 054	35 401	34 729	34 015	252 640
4. Migrace a správa hranic	**1 687**	**3 104**	**3 454**	***3 791***	***4 302***	***4 359***	***4 910***	***25 607***
5. Bezpečnost a obrana	**1 598**	**1 750**	**1 762**	***2 334***	***2 497***	***2 611***	***2 785***	***15 337***
6. Sousedství a svět	**15 309**	**15 522**	**14 789**	***16 609***	***15 827***	***15 046***	***15 235***	***108 337***
7. Evropská veřejná správa	**10 021**	**10 215**	**10 342**	**10 586**	**10 887**	**11 229**	**11 443**	**74 723**
z toho: Správní výdaje orgánů	7 742	7 878	7 945	8 107	8 310	8 541	8 660	57 183
CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	**107 885**	**166 070**	**165 443**	***170 921***	***169 709***	***159 852***	***162 014***	***1 101 894***
CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA PLATBY	**154 065**	**153 850**	**152 682**	**151 436**	**151 175**	***159 978***	***155 025***	***1 078 211“***

o

o o

49. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.